

บทที่ ๖

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต

(๑) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมเชิงปฏิบัติการคณะทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต วันที่ ๒๗ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

สาเหตุการประพุดติมิชอบ

๑. เหตุผลเชิงศีลธรรม จริยธรรม และจิตสำนึก
๒. ระบบกลไกปฏิบัติการต่างๆ เปิดช่องให้ประพุดติมิชอบมามากน้อยเพียงใด

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมองระบบกลไกที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริตตรงจุดใด แล้วปิดจุดเสี่ยงนั้น
๒. การปลูกฝังจิตสำนึกและสร้างความตระหนักแก่เด็กเยาวชน ควรมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นของเด็กและเยาวชน ให้เด็กและเยาวชนได้เสนอโครงการที่ต้องการ
๓. โครงการที่นำเสนอมาเป็นโครงการที่ดำเนินการเป็นประจำอยู่แล้ว ควรริเริ่มพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ขึ้นมา มีนวัตกรรมใหม่ ทั้งนี้ ความคิดริเริ่มนวัตกรรมสิ่งใหม่ๆ นั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่พึงพอใจกับสภาพที่มีอยู่ จึงคิดสิ่งใหม่ๆ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการได้มากขึ้น
๔. การดำเนินโครงการต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่จะสิ้นสุดอยู่ที่สัญลักษณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการต่อยอดสิ่งที่ได้จากการดำเนินโครงการ เช่น โครงการอบรมต่างๆ เมื่ออบรมเสร็จแล้ว ต้องมีการนำกลุ่มเป้าหมายไปดำเนินการต่อ มีกิจกรรมต่างๆ มารองรับกลุ่มเป้าหมายนั้น
๕. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารควรให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระ มิใช่เน้นแต่ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งข้อมูลที่เผยแพร่แก่ประชาชนควรมีลักษณะ ดังนี้
 - ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงความโปร่งใส ความสุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ข้อมูลที่มีความสำคัญด้านเนื้อหาสาระ เช่น การแจกแจงการใช้งบประมาณ การให้บริการ การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

(๒) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของรองศาสตราจารย์ตระกูล มีชัย

รองศาสตราจารย์ตระกูล มีชัย ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมเชิงปฏิบัติการคณะทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต วันที่ ๒๗ - ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

๑. ควรนำมิติที่ ๔ การเสริมสร้างและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดแทรกในโครงการทั้งหมดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ผู้บริหารควรประกาศเป็นวาระ/นโยบายในการป้องกันการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ทุกส่วนงาน บุคลากรในองค์กร ได้เสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในมิติที่เกี่ยวข้อง โดยมีการสั่งการอย่างเป็นทางการ ประชุมร่วมกัน ถกเถียงกันอย่างจริงจัง วิเคราะห์โครงการที่เสนอว่าสามารถปฏิบัติได้จริงหรือไม่ วิเคราะห์ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)

๓. ควรระดมการสร้างจิตสำนึกให้แก่เด็กและเยาวชน ควรเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้เสนอความคิดและโครงการที่ต้องการ

๔. ควรมีการอบรมประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอน กฎระเบียบ และกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เมื่อประชาชนพบเห็นเจ้าหน้าที่ทำผิดขั้นตอน กฎระเบียบ และกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างจะสามารถแจ้งองค์กรได้

๕. แนวทางในการป้องกันการทุจริตต้องเปิดประตูให้ประชาชนเข้าหา และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องออกพบปะประชาชน เพื่อสร้างความสัมพันธ์แลกเปลี่ยนข้อมูลพร้อมทั้งทราบความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

(๓) ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะอนุกรรมการป้องกันการทุจริตด้านการเมืองการปกครอง

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรระบุคุณลักษณะการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การทุจริต โดยมีการร่วมมือกันตรวจสอบแบบ Cross check ระหว่างฝ่ายบริหาร ฝ่ายสภา ฝ่ายข้าราชการ และภาคประชาชน ซึ่งแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตที่ได้จะมีความแตกต่างกันในแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรูปแบบ และวิธีการทำงาน บริบทของแต่ละท้องถิ่น เป็นการดำเนินการให้เห็นว่าจุดเสี่ยงของการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีจุดเสี่ยงตรงไหน มีประเด็นอะไรบ้างที่เป็นความเสี่ยง ซึ่งแต่ละฝ่ายจะมีมุมมองความเสี่ยงแตกต่างกัน โดยผู้บริหารจะมีมุมมองที่เกี่ยวกับความเสี่ยงแบบหนึ่ง ฝ่ายสภาที่ไม่ใช่พวกเดียวกับผู้บริหารจะมองอีกแบบหนึ่ง ข้าราชการซึ่งกลัวความผิดและผู้บริหารสั่งให้ดำเนินการก็จะมองอีกแบบหนึ่ง ซึ่งประเด็นนี้จะทำให้เห็นความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่

๒. ควรดำเนินการประกาศให้ประชาชนได้รับรู้ถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และมีส่วนร่วมในการดำเนินการและการตรวจสอบ เนื่องจากประชาชนคือกลุ่มเผ่าระวังที่ดีที่สุด ประชาชนจะเป็นผู้ระบุความเสี่ยงดังกล่าวว่าใช่หรือไม่ใช่ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลมากในสังคม

๒. แหล่งศึกษาเรียนรู้การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถศึกษาเรียนรู้การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตได้จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต ซึ่งปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการส่งเสริมท้องถิ่นปลอดทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ช. และยังคงทำหน้าที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และขยายเครือข่ายด้านการป้องกันการทุจริต เผยแพร่แนวคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นๆ ต่อไป จำนวน ๘๑ แห่ง ดังนี้

(๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต (รุ่นที่ ๑ ปี ๒๕๕๖) ระยะที่ ๒ (ปฏิบัติหน้าที่เป็น อปท.ต้นแบบฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒) จำนวน ๒๕ แห่ง ดังนี้

- ๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
- ๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
- ๓) องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
- ๔) เทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- ๕) เทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- ๖) เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
- ๗) เทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพนมไพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ๘) เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
- ๙) เทศบาลตำบลจันดี อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ๑๐) เทศบาลตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
- ๑๑) เทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี
- ๑๒) เทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
- ๑๓) เทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
- ๑๔) เทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
- ๑๕) เทศบาลตำบลหนองบัว อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
- ๑๖) องค์การบริหารส่วนตำบลคำแคน อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น
- ๑๗) องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
- ๑๘) องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล
- ๑๙) องค์การบริหารส่วนตำบลปากโทก อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
- ๒๐) องค์การบริหารส่วนตำบลโพรงาม อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
- ๒๑) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาด อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
- ๒๒) องค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
- ๒๓) องค์การบริหารส่วนตำบลวังแดง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี
- ๒๔) องค์การบริหารส่วนตำบลสัน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน
- ๒๕) องค์การบริหารส่วนตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

(๒) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต รุ่นที่ ๒ ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๑๕ แห่ง (ปฏิบัติหน้าที่เป็น อปท.ต้นแบบฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐)

- ๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา
- ๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต
- ๓) เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- ๔) เทศบาลเมืองพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
- ๕) เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
- ๖) เทศบาลตำบลนาด้วง อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย
- ๗) เทศบาลตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่
- ๘) เทศบาลตำบลหางว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
- ๙) เทศบาลตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
- ๑๐) องค์การบริหารส่วนตำบลกองก้อย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ๑๑) องค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุม อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

- ๑๒) องค์การบริหารส่วนตำบลปริก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
- ๑๓) องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
- ๑๔) องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก
- ๑๕) องค์การบริหารส่วนตำบลไสหมาก อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

(๓) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต รุ่นที่ ๓ ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑๘ แห่ง (ปฏิบัติหน้าที่เป็น อปท.ต้นแบบฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑)

- ๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
- ๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี
- ๓) เทศบาลนครรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
- ๔) เทศบาลเมืองกระบี่ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่
- ๕) เทศบาลเมืองหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
- ๖) เทศบาลตำบลไทรม้า อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- ๗) เทศบาลตำบลนาตาล่วง อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง
- ๘) เทศบาลตำบลบางโขมด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
- ๙) เทศบาลตำบลปริก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
- ๑๐) เทศบาลตำบลวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
- ๑๑) เทศบาลตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
- ๑๒) เทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
- ๑๓) องค์การบริหารส่วนตำบลไกรใน อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
- ๑๔) องค์การบริหารส่วนตำบลนาขาม อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม
- ๑๕) องค์การบริหารส่วนตำบลนาหมอนบุญ อำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ๑๖) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
- ๑๗) องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
- ๑๘) องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

(๔) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๒๓ แห่ง (ปฏิบัติหน้าที่เป็น อปท.ต้นแบบฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๕๙)

- ๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
- ๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา
- ๓) เทศบาลนครภูเก็ต อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
- ๔) เทศบาลนครยะลา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา
- ๕) เทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
- ๖) เทศบาลเมืองปัตตานี อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
- ๗) เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
- ๘) เทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน
- ๙) เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
- ๑๐) เทศบาลตำบลเขาพระงาม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี
- ๑๑) เทศบาลตำบลจิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา
- ๑๒) เทศบาลตำบลบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่

- ๑๓) เทศบาลตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
- ๑๔) เทศบาลตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
- ๑๕) เทศบาลตำบลวังกะ อำเภอสังखะบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
- ๑๖) เทศบาลตำบลหนองล่อง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน
- ๑๗) เทศบาลตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
- ๑๘) องค์การบริหารส่วนตำบลนาพันสาม อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
- ๑๙) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ไชยเมงค อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย
- ๒๐) องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้ อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ๒๑) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกี่ อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
- ๒๒) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม อำเภอปรางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ๒๓) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหลวง อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

